

แนวทางป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

The Guidelines for Narcotic Prevention and Suppression

สุภาพร สุขสมใจ

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Suphaporn Suksojajai

North Eastern University

E-Mail: Suphaporn22@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้ต้องการนำเสนอแนวทางป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ด้วยวัตถุประสงค์เป็นข้อมูลให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบเพื่อเป็นแนวทางในการร่วมแรงร่วมใจอย่างจริงจังขจัดภัยยาเสพติดให้หมดไปจากชาติบ้านเมืองของเราซึ่งเป็นบ่อนทำลายชาติของเราอย่างแท้จริงโดยเฉพาะต่อเด็กและเยาวชน ตามรายละเอียดดังนี้

1. วางแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ในการต้านยาเสพติด (Plan) ผู้รับผิดชอบซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหารต้องจัดทำแผนงานประจำปีเพื่อดำเนินกิจกรรมต้านยาเสพติด กำหนดรูปแบบโครงการ ปริมาณงานในโครงการ กำหนดหัวข้อของกิจกรรมเป็นต้น

2. ดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม (Do) ผู้รับผิดชอบแต่ละแผนงานต้องดำเนินงานตามวิธีการและระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีการประชุมผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อจัดเตรียมขั้นตอนต่างๆ มอบหมายงานชี้แจงผู้ร่วมงานให้เข้าใจถึงวิธีการดำเนินงาน เป้าหมายงบประมาณ การบันทึกผล การทบทวนแผนงาน และการประเมินผลแผนงานนั้น มีการบันทึกผลการดำเนินงานและการวัดผลที่ชัดเจน สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงเพื่อตรวจสอบภายหลังได้

3. ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) ผู้รับผิดชอบนโยบายและผู้รับผิดชอบแผนงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารสถานศึกษาจะทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานทุกแผนงานที่ได้มีการดำเนินการ

* วันที่รับบทความ: 14 มกราคม 2563; วันที่แก้ไขบทความ 19 กุมภาพันธ์ 2563; วันที่ตอบรับบทความ: 20 มีนาคม 2563

Received: January 14, 2020; Revised: February 19, 2020; Accepted: March 20, 2020

โดยตรวจสอบขั้นตอนการปฏิบัติงาน การใช้ทรัพยากรและงบประมาณ ผลการดำเนินงาน แล้วสรุปผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ

4. การวิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข (Action) ผู้รับผิดชอบนโยบายและผู้รับผิดชอบแผนงาน ร่วมกับผู้ร่วมงาน จะต้องดำเนินการวิเคราะห์ผลการประเมินและตรวจสอบทั้งจากผู้ตรวจสอบภายในและจากกลุ่มของตนเองเพื่อสรุปปัญหาและค้นหาสาเหตุต่าง ๆ ของปัญหา เมื่อทราบปัญหาและสาเหตุแล้ว ให้กำหนดวิธีการในการดำเนินงานใหม่ นำเสนอผู้ บริหารซึ่งจะนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป

คำสำคัญ : แนวทางป้องกันปราบปราม; ยาเสพติด

Abstract

This article would like to present the prevention and suppression of drugs. With the objective of being information for all sectors to know, to guide our efforts to work hard to eradicate drugs from our nation, which is truly damaging to our nation, especially for children and youth. Details are as follows

1. Plan events and activities In the course of drug resistance (Plan), the responsible person assigned by the management must develop an annual work plan to carry out drug resistance activities. Set the project format Project workload Define the topic of the activity, etc.

2. Implement work plans and activities (Do) The person responsible for each plan must work in accordance with the specified methods and timeframe. There are regular attendees meetings to prepare the procedures. Delegate work to explain the work participants to understand the operation method, target, budget, recording of plan review. And evaluation of that plan Performance and measurement results are clearly recorded. Can be used as a reference for later investigation.

3. Evaluation and audit of operations (Check) Policy responsible person and plan responsible person must arrange performance evaluation. In

comparison with the target set And recorded in writing Internal auditors appointed by the school administration will review the results. Implement every work plan that has been implemented. By examining the operating procedures Resource consumption and budget Performance And conclude the results for the school administrators to know

4. Analysis of results and determining guidelines for correction (Action) Policy responsible person and plan responsible person With co-workers An analysis of the results, assessments and audits must be performed both by internal auditors and from their own group to summarize the problem and find the root cause of the problem once problems and causes are known. Define new operating methods to present to management, which will be used in planning the next operation.

Keywords : Guidelines; Narcotic; Prevention and Suppression

บทนำ

แนวทางป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งนับเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนเพราะปัญหาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติ และถือเป็นบ่อนทำลายชีวิตและอนาคตของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งยาเสพติดกำลังคืบคลานเข้าสู่โรงเรียนซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่น่าวิตกกังวลเป็นอย่างยิ่งในตอนนี้ มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หลักการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญได้แก่ 1.การวางแผน (Planning) 2. การดำเนินงาน (Acting) 3. การประเมินผล (Evaluating) และอิทธิพลของครอบครัวนับว่ามีผลต่อการกระทำผิดของเด็กเป็นอย่างมาก ครอบครัวถือว่าเป็นสถาบันแรกที่สร้างบุคลิกภาพ (Personality) ให้แก่เด็ก พร้อมกับสร้างวัฒนธรรมย่อย (Sub-culture) ขึ้นมา และในครอบครัวที่พ่อแม่ไม่มีศีลธรรม ติดยาเสพติด ติดสุรา มีอาชีพอาชญากรรม เมื่อเด็กเติบโตก็จะกล้าฝ่าฝืนกฎหมาย ขณะเดียวกันเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่มีระเบียบวินัย ไม่ดูแลกวดขัน ปล่อยให้ทำอะไรโดยอิสระ เด็กก็จะละเลยในพฤติกรรมการดำเนินชีวิตประจำวัน

เป็นต้น ส่วนแนวความคิดในการกิจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น แต่ละกองบัญชาการต่างมีแนวทางตามภารกิจของหน่วยที่แตกต่างกันไป

สำหรับแนวคิดและทฤษฎีการป้องกันและควบคุมปัญหาเสพติด ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญและก่อให้เกิดปัญหาตามมาต่อเยาวชนโดยเฉพาะเยาวชนที่กำลังศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานอสาภาค สภาภาคไทย จึงได้จัดทำ "โรงเรียนต้นแบบมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด" ขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลายขึ้นไป ได้กวาดต้อนนักเรียนของตนให้ห่างไกลจากยาเสพติด และทางสำนักงานอสาภาค สภาภาคไทยยังได้จัดทำ "มาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (Qualifications for Anti-Drug Policy หรือ QAD)" ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษานำไปบริหารจัดการกิจกรรมต้านยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งทางสถานศึกษาโดยผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารต้องจัดทำแผนงานประจำปีเพื่อดำเนินกิจกรรมต้านยาเสพติด

แนวคิดและทฤษฎีการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

หลักการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับงานพัฒนาโดยอาจส่งผลให้งานที่ทำสำเร็จหรือล้มเหลวต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ก็ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำหลักการบริหารจัดการมาใช้ในการศึกษาวิจัย วิรัช วิรัชนิภาวรรณ อธิบายว่ากระบวนการบริหารจัดการเป็นแนวทางหรือวิธีการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ที่นำมาใช้ในการบริหารเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญได้แก่

1. การวางแผน (Planning)
2. การดำเนินงาน (Acting)
3. การประเมินผล (Evaluating) (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ 2551 : 34)

การมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย แบบมีส่วนร่วมตามหลักการธรรมาภิบาลที่ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จึงต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบ การใช้อำนาจอธิปไตยในระดับ

หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐการนั้น International Association for Public Participation ได้แบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การตีพิมพ์ และ การให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

4. ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วม โดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

5. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่าง ๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด เป็นต้น

การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจทำได้หลายระดับและหลายวิธี ซึ่งบางวิธีสามารถทำได้ง่าย ๆ แต่บางวิธีก็ต้องใช้เวลา ขึ้นอยู่กับความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ค่าใช้จ่ายและความจำเป็นในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จึงต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งพัฒนาทักษะและศักยภาพของข้าราชการทุกระดับควบคู่กันไปด้วย

จากหลักการและความจำเป็นดังกล่าวทำให้การพัฒนาระบบราชการที่ผ่านมาได้รับการพัฒนากระบวนการบริหารราชการที่สนับสนุนการปรับกระบวนการทำงานของส่วนราชการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น หรือที่เรียกว่า “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม”

ในส่วนภาคราชการ การส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ถือได้ว่าเป็นเงื่อนไข และเป็นกุญแจดอกสำคัญของความสำเร็จของการพัฒนาระบบราชการให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและเอื้อต่อประโยชน์สุขของประชาชน เพราะกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้ระบบราชการมีพลังในการพัฒนาประเทศอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาราชการยุคใหม่ที่เป็นราชการระบบเปิด

ความต้องการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาคราชการที่มาจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนท้องถิ่น จะช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนได้รับทราบความต้องการและปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน ทั้งยังเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ ซึ่งเป็นบทบาทที่หน่วยงานภาคราชการจะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและเครือข่ายภาคประชาสังคมทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นหุ้นส่วน จะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับหน่วยงานราชการต่าง ๆ จะสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนมากน้อย

เพียงใด รวมทั้งต้องอาศัยกระบวนการความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสังคมที่เป็นพันธมิตรของภาคราชการ ซึ่งถึงเวลาแล้วที่ภาคราชการจะต้องร่วมมือกันเปิดระบบราชการให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อทำให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เกิดการแบ่งสรรทรัพยากรอย่างยุติธรรม และลดความขัดแย้งในสังคม และที่สำคัญที่สุด คือ การสร้างกลไกของการพัฒนาระบบราชการที่ยั่งยืน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนนั่นเอง (เอกสารแจกประกอบการประชุม วันที่ 21 กันยายน 2549 กลุ่มพัฒนาระบบบริหารสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข)

จากแนวคิดในด้านการบริหารจัดการดังกล่าว มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หลักการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญได้แก่ 1. การวางแผน (Planning) 2. การดำเนินงาน (Acting) 3. การประเมินผล (Evaluating)

ปัจจัยทางครอบครัวที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมและปัญหายาเสพติด

ครอบครัวเป็นสถาบันแรก และทำหน้าที่อบรม ชัดเกลานิสัย (Socialization) ปลุกฝัง ค่านิยม สั่งสอนให้รู้จักผิดชอบชั่วดี การสอนให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม ถ้าเด็กถูกละเลยมาในครอบครัวเช่นใด เด็กก็就会被อบรม สั่งสอนให้เป็นอย่างนั้น สรุปได้ว่าครอบครัวเป็นสถาบันแรก ที่พัฒนาเด็กในด้านอารมณ์สติปัญญา ศีลธรรมและสังคม

ซัทเทอร์แลนด์ (Sutherland) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็ก แยกอธิบายได้ดังนี้ (Sutherland 1974, อ้างถึงใน โกศล ทองนพเก้า 2550 : 14)

(1) ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่สร้างบุคลิกภาพ (Personality) ให้แก่เด็ก บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะตัว ที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งรวมถึงลักษณะทางร่างกาย และคุณภาพทางจิตใจด้วย เด็กจะถูกหล่อหลอมให้มีทัศนคติอย่างไร คิดอย่างไร ย่อมได้รับอิทธิพลมาจากการ อบรมสั่งสอน การถ่ายทอดคุณธรรม ศีลธรรม (Superego) ให้จิตใจรู้จักแยกแยะระหว่างความผิดถูก บาป ชั่ว และสิ่งเลวร้าย และหลีกเลี่ยงจากการกระทำผิด

(2) ครอบครัวจะสร้างวัฒนธรรมย่อย (Sub-culture) ขึ้นมา แต่ละครอบครัวจะมีความคิด ความเชื่อ และค่านิยม แตกต่างกัน แล้วแต่ผู้เป็นพ่อ แม่ จะเห็นอย่างไร เด็กก็

ยอมรับความคิดนี้ตามด้วย ฉะนั้นการอบรมโดยการสร้างแบบอย่าง ทั้งแนวคิดและการปฏิบัติของแต่ละครอบครัว จึงมีความสำคัญต่อเด็ก การกระทำผิดบางอย่าง บางครอบครัวมองข้ามไม่เห็นว่าเป็นผิดแต่บางครอบครัวให้ความสำคัญมาก ถือว่าผิด ยกตัวอย่างเช่น การเล่นไฟการยุให้ลูกทะเลาะกับเพื่อนและใช้มีดทำร้ายเพื่อน การที่สอนให้ลูกขโมยดินสอของเพื่อน ขโมยของในศูนย์การค้าหรือเวลาไปทานอาหารที่ร้านแล้วทางร้านคิดราคาผิดก็นิ่งเฉย เป็นต้น ดังนั้น มุมมองของแต่ละครอบครัวอาจมองเห็นต่างกัน และสอนลูกโดยให้ความสำคัญต่างกัน

(3) ครอบครัวที่พ่อแม่เป็นคนไม่มีศีลธรรม ติดยาเสพติด ติดสุรา มีอาชีพด้วยการประกอบอาชญากรรม การทำตัวเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี เด็กก็จะเติบโตมาด้วยการเห็นตัวอย่างไม่ดี จึงมีความคุ้นเคยกับสิ่งชั่วร้าย จนมองไม่เห็นความชั่วร้ายที่พ่อแม่ปฏิบัติ เด็กจึงปฏิบัติตามหรือเลียนแบบพ่อแม่ (Identification) กล่าวได้ว่า เด็กจะถูกเลี้ยงมา ให้เป็นอาชญากรรมที่ละน้อย เมื่อเติบโตก็จะกล้าฝ่าฝืนกฎหมาย

(4) เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่มีระเบียบวินัย ไม่ดูแลกดดัน ความประพฤติดล้อยให้ทำอะไรโดยอิสระ เด็กก็จะไม่เอาใจใส่สนใจในการอยู่ร่วมกัน ละเลยในพฤติกรรม การดำเนินชีวิตประจำวัน พ่อและแม่ไม่ใช้เวลาติดตามสอดส่องลูกเท่าที่ควร

(5) ไม่ให้ความรักและความอบอุ่น พ่อแม่ไม่สนใจ ไม่เมตตา แต่กลับเข้มงวด ดุร้ายมากเกินไป เด็กจะรู้สึกขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นคง รู้สึกว่าตัวเองอยู่อย่างโดดเดี่ยว มีความน้อยเนื้อต่ำใจ คิดว่าตนเองไม่มีคุณค่า จึงพยายามทำให้ผู้อื่นสนใจตน ไม่ว่าทางดีหรือทางเลว ทำให้มีนิสัยเกรง มองทุกสิ่งในแง่ร้าย มีความประพฤติแข่งแกร่งต่อต้าน มีความคิดว่าเป็นการยากลำบากในการทำให้คนอื่นรัก จึงขาดความรัก เห็นใจและเข้าใจคนอื่น มองโลกในแง่ร้ายให้กระทำผิดกฎหมายได้ง่าย

(6) พ่อแม่ไม่รักกัน ความไม่ปรองดองของพ่อแม่ ทะเลาะโต้เถียงแตกร้างกันบ่อย ๆ จะทำให้เด็กรู้สึกสับสนวุ่นวาย จิตใจเต็มไปด้วยความตึงเครียดจึงเริ่มเบื่อบ้าน รู้สึกว่าบ้านไม่น่าอยู่ไม่อบอุ่น ไม่ปลอดภัย เมื่อเวลาที่พ่อแม่ทะเลาะแตกร้างกัน เด็กก็มักจะเกิดความรู้สึกเสียใจและไม่สบายใจ ยิ่งได้เห็นความรุนแรง ความไม่เป็นธรรม มีการรังแกทุบตีกัน ก็ยิ่งทำให้เด็กเสียใจมากยิ่งขึ้น พ่อแม่บางคนทะเลาะกันแล้ว มาระบายอารมณ์ร้ายเอากับลูก ทำให้เด็กคิดว่า พ่อแม่ของตนเองแท้ ๆ ยังทำได้ แล้วคนอื่นจะโหดร้ายขนาดไหน ทำให้เด็กรู้สึกไม่ปลอดภัย และไม่ไว้วางใจคนอื่น

(7) พ่อแม่ที่มีอาการทางจิตใจ อาการของโรคประสาท มีความกระวนกระวายใจ หงุดหงิดโกรธง่าย อารมณ์แปรปรวน เด็กก็จะรับเอาอาการต่าง ๆ เข้ามาไว้ในตนเอง ทำให้เด็กมีอาการฉุนวุ่นวายผิดปกติจิตใจหุดหู่และอารมณ์ไม่มั่นคง ที่สำคัญเด็กไม่สามารถยึดพ่อหรือแม่เป็นแบบอย่างที่ดีได้

(8) ครอบครัวยากจน ความยากจนทำให้พ่อแม่ต้องดิ้นรน ออกไปหารายได้ ไม่มีเวลาได้ดูแลอบรมลูก เด็กจึงทำในสิ่งที่ไม่ควรหรือประพฤติดังง่าย นอกจากนั้นความยากจนยังเป็นเครื่องบีบบังคับให้จิตใจฉุนวุ่น มีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ ที่ล่อตาล่อใจหรือของสวยงามต่าง ๆ เมื่อไม่สามารถหาซื้อได้จิตใจก็ฟุ้งซ่าน และถ้าไม่สามารถยับยั้งได้เด็กก็จะกระทำความผิดได้ง่ายและ กลายเป็นอาชญากรในที่สุด

ครอบครัวเป็นกลุ่มสังคม (Social group) ที่ทุกคนคำนึงถึงเสมอว่า ครอบครัวมีความสำคัญ ในการอบรมสั่งสอนให้สมาชิกในครอบครัว มีความสำนึกและหยุดยั้งการกระทำผิดได้ก่อน ฉะนั้น ถ้าครอบครัวไม่ยึดมั่นในกติกา ระเบียบวินัย เช่น การเคารพกฎหมาย การมีศีลธรรม และการยึดมั่นในประเพณีอันดีงาม คนในครอบครัวก็จะประพฤติดังง่ายไปในทางที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเด็กหรือเยาวชนถูกอบรมเช่นนั้น ด้วยความเข้าใจว่านั่นคือสิ่งที่ถูกต้องที่ควรทำ จึงปฏิบัติเรื่อยมา เมื่อเติบโตขึ้นก็จะมีบุคลิกภาพที่ต่อต้านสังคม (Antisocial) กล่าวคือมีพฤติกรรมอันธพาลเถร ครอบครัวจึงเป็นสถาบันอันสำคัญยิ่งในอันที่จะหล่อหลอมให้เด็กมีร่างกายและจิตใจดี ได้รับความรัก ความกรุณา เห็นอกเห็นใจ ความยกย่องผลก็คือ เด็กจะมีจิตใจดี มีทัศนคติต่อคนทั่วไปดี แต่ถ้าเด็กได้รับความทารุณเกลียดชัง เด็กก็จะมีจิตใจที่เกลียดชัง มองโลกในแง่ร้าย และจะเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม และเมื่อมีปัจจัยอื่นมา เร่งเร้าก็จะสามารถกระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมายได้ (โกศล ทองนพเก้า 2550 : 15)

จากข้อมูลข้างต้นพอสรุปได้ถึงอิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็ก ดังนี้ (1) ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่สร้างบุคลิกภาพ (Personality) ให้แก่เด็ก (2) ครอบครัวจะสร้างวัฒนธรรมย่อย (Sub-culture) ขึ้นมา (3) ครอบครัวที่พ่อแม่เป็นคนไม่มีศีลธรรม ตีดยาเสพติด ดิตสุรา มีอาชีพอาชญากรรม เมื่อเด็กเติบโตก็จะกล้าฝ่าฝืนกฎหมาย (4) เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่มีระเบียบวินัย ไม่ดูแลกวดขัน ปล่อยให้ทำอะไรโดยอิสระ เด็กก็จะ ละเลยในพฤติกรรมกระทำความผิดประจำวัน (5) ไม่ให้ความรักและความอบอุ่น พ่อแม่ไม่สนใจ ไม่เมตตา แต่กลับเข้มงวด ดุร้ายมากเกินไป เด็กจะรู้สึกขาดความอบอุ่น ขาดความ

มันคง คิดว่าตนเองไม่มีคุณค่า มองทุกสิ่งในแง่ร้าย มีความประพุดติแข็งกร้าว (6) พ่อแม่ไม่รักกัน ทะเลาะโต้เถียงแตกร้างกันบ่อย ๆ จะทำให้เด็กรู้สึกสับสนวุ่นวาย จิตใจเต็มไปด้วยความตึงเครียดจึงเริ่มเบื้อบ้าน รู้สึกว่าบ้านไม่น่าอยู่ไม่อบอุ่น (7) พ่อแม่ที่มี อาการของโรคประสาท หงุดหงิดโกรธง่าย อารมณ์แปรปรวน เด็กก็จะรับเอาอาการต่าง ๆ เข้ามาไว้ในตนเอง (8) ครอบครัวยากจน ทำให้พ่อแม่ต้องดิ้นรน ออกไปหารายได้ ไม่มีเวลาได้ดูแลอบรมลูก เด็กจึงทำในสิ่งที่ไม่ควรหรือประพุดติชั่วได้ง่าย

แนวความคิดในการกิจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำหรับสำหรับแนวความคิดในการป้องกันปราบปราม ที่แต่ละหน่วยงานในระดับกองบัญชาการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อันประกอบด้วย กองบัญชาการตำรวจนครบาลกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กองบัญชาการสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจภูธรภาค 1-9 จะต้องถือเป็นแนวในการปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดนั้น แต่ละกองบัญชาการต่างมีแนวทางตามภารกิจของหน่วยที่แตกต่างกันไป อาทิ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จะรับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามแหล่ง ลักลอบผลิตหรือปลูกพืชเสพติด กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดจะรับผิดชอบในการ สืบสวนปราบปรามแหล่งผลิต ขบวนการและข่ายงานการค้ายาเสพติดนายทุนและผู้ให้การสนับสนุนการค้ายาเสพติด ตำรวจภูธรภาค 1-9 รับผิดชอบการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิด ผู้เสพ ผู้จำหน่ายรายย่อย ผู้จำหน่ายรายสำคัญในพื้นที่ เป็นต้น สำหรับการป้องกันปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการป้องกันปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย และรายสำคัญ ในพื้นที่ โดยการจัดตั้งชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดขึ้นมา รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ นอกจากนี้ยังได้กำหนดแนวทางให้หน่วยงานในระดับสถานีตำรวจ ถือเป็นแนวปฏิบัติหลายข้อ ได้แก่การสุ่มตรวจร้านค้าหน้าโรงเรียน และเก็บตัวอย่างน้ำหวานที่อาจผสมยาบ้า ส่งตรวจพิสูจน์ การสุ่มตรวจปัสสาวะกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน การแสวงหาข่าวเกี่ยวกับการจำหน่าย และใช้ยาเสพติดในสถานบันเทิง ประสานขอข้อมูลสถิติการลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจากศาล เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหาร จัดทำ

ข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด ทั้งข้อมูลบุคคล และสถานที่ เช่นผู้จำหน่ายรายใหญ่ รายย่อย สถานที่จำหน่ายแหล่งเพาะปลูก แหล่งผลิตเครือข่าย และเร่ร่อนค้าขายปราบปรามผู้ค้า ยาเสพติดตามบัญชีข้อมูลท้องถิ่น (ชินภัทร สารสิน 2544 : 11)

จะเห็นว่า แนวความคิดในการกิจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ละกองบัญชาการต่างมีแนวทางตามภารกิจของหน่วยที่แตกต่างกันไป อาทิ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จะรับผิดชอบในการป้องกันปราบปราม แหล่ง ลักลอบผลิตหรือปลูกพืชเสพติด กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดจะ รับผิดชอบในการ สืบสวนปราบปรามแหล่งผลิต ขบวนการและขบวนการค้ายาเสพติด นายทุนและผู้ให้การสนับสนุนการค้ายาเสพติด ตำรวจภูธรภาค 1-9 รับผิดชอบการป้องกัน ปราบปรามผู้กระทำความผิด ผู้เสพ ผู้จำหน่ายรายย่อย ผู้จำหน่ายรายสำคัญในพื้นที่ เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีการป้องกันและควบคุมปัญหายาเสพติด

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญและก่อให้เกิดปัญหาตามมาต่อเยาวชน โดยเฉพาะเยาวชน ที่กำลังศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานอสาการศึกษา สภาการศึกษาไทย จึงได้ จัดทำ "โรงเรียนต้นแบบมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด" ขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาในระดับ ประถมศึกษาตอนปลายขึ้นไปได้ กวดขันนักเรียนของตนให้ห่างไกลจากยาเสพติด

จากประสบการณ์การตรวจเยี่ยมสถานศึกษาต่าง ๆ ที่ดำเนินกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด พบว่าเหตุปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้งานสำเร็จประการหนึ่งคือ คน (ผู้บริหาร ครู ผู้รับผิดชอบ นักเรียนแกนนำ) มีจิตใญ่มั่น (Heart) มีความคิดสร้างสรรค์ (Head) และการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องได้ (Hand) แต่งานต่อต้านยาเสพติดจะสำเร็จได้อย่างยั่งยืนและ ต่อเนื่องได้ ต้องมีระบบการบริหารจัดการและการ ตรวจสอบที่ตีมาสนับสนุนด้วย (ระบบตี คนดี-งานสำเร็จและยั่งยืน) รวมทั้งมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ เยาวชนมีความอดทนอดกลั้นต่อสิ่ง เสพติดที่มายั่ววนยั่ว

จากกรอบความคิดดังกล่าวข้างต้นและการได้ดำเนินกิจกรรมในการต่อต้านยาเสพติดร่วมกับสถานศึกษาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทางสำนักงานอสาการศึกษา สภาการศึกษาไทย จึงได้จัดทำ “มาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (Qualifications for Anti-Drug Policy

หรือ QAD)” ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษานำไปบริหารจัดการกิจกรรมด้านยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารโรงเรียนมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อกำหนดทั่วไปตามมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (QAD)

ส่วนที่ 2 หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการรับรองมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (QAD) ของสถานศึกษา

ส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองบุคคลดีเด่นส่งเสริมมาตรฐานระบบการต้าน ยาเสพติด (QAD) ของสถานศึกษา

ข้อกำหนดทั่วไป มาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (QAD) เป็นข้อกำหนดต่างๆ เกี่ยวกับ

ข้อกำหนดของกิจกรรมในการต้านยาเสพติด โดยเฉพาะในเรื่องของประเภทของกิจกรรมนั้นจะสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. กิจกรรมส่งเสริมความรู้ และพัฒนาร่างกาย
2. กิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและความรู้สึกนึกคิด เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความอดทน อดกลั้นต่อสิ่งที่ย่ำแย่ และชักจูงให้เข้าหายาเสพติด เมื่อปฏิบัติแล้วเป็นผลดีต่อตนเอง บุคคลรอบข้าง และสังคม
3. กิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อให้เหมาะสมกับความชอบและความถนัดของเด็กในด้านต่างๆ สำหรับเด็กแต่ละกลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

ข้อกำหนดด้านบุคลากรในการดำเนินงานด้านยาเสพติด ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครูแกนนำ นักเรียนแกนนำ

ข้อกำหนดด้านเอกสาร ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดทำเอกสารเหล่านี้เป็นอย่างน้อย คือ

1. นโยบายการต้านยาเสพติด
2. คู่มือปฏิบัติในการต้านยาเสพติด
3. การวางแผนในการดำเนินกิจกรรม
4. ดัชนีควบคุมเอกสาร

ข้อกำหนดในการดำเนินงาน สถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินงานมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด โดยนำกระบวนการควบคุมคุณภาพอย่างครบวงจรเป็นหลักในการ

ทำงาน คือ P D C A (Plan – Do – Check – Action)

P (Plan) หมายถึง การวางแผนในการต้านยาเสพติด

D (Do) หมายถึง ดำเนินกิจกรรมตามแผน

C (Check) หมายถึง ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน

A (Action) หมายถึง การวิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (QAD)

ของสถานศึกษานั้นจะแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 มีกิจกรรมต้านยาเสพติดภายในสถานศึกษา

ชั้นที่ 2 มีกิจกรรมระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง

ชั้นที่ 3 มีกิจกรรมระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

จากเนื้อหาข้างต้นทำให้ทราบถึง ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญและก่อให้เกิด
ปัญหาตามมาต่อเยาวชนโดยเฉพาะเยาวชน ที่กำลังศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานอาส
าภาษด สภาภาษดไทย จึงได้จัดทำ "โรงเรียนต้นแบบมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด" ขึ้น
เพื่อให้สถานศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลายขึ้นไปได้ กวดขันนักเรียนของตนให้
ห่างไกลจากยาเสพติด และทางสำนักงานอาสากษาด สภาภาษดไทยยังได้จัดทำ
“มาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (Qualifications for Anti-Drug Policy หรือ QAD)”
ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษานำไปบริหารจัดการกิจกรรมต้านยาเสพติดให้มีประสิทธิผล
ต่อไป

วางแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ในการต้านยาเสพติด (Plan)

สถานศึกษาโดยผู้รับผิดชอบซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหารต้องจัดทำแผนงาน
ประจำปีเพื่อดำเนินกิจกรรมต้านยาเสพติด มีแนวทางดังนี้

1. กำหนดรูปแบบโครงการ / กิจกรรมเพื่อการต้านยาเสพติดให้สอดคล้องกับ
นโยบาย และข้อกำหนดของกิจกรรมตามมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด
2. กำหนดปริมาณงานในโครงการ/กิจกรรมให้เหมาะสม สามารถดำเนินงานได้
อย่างมี คุณภาพตามที่กำหนดไว้ในแผน
3. การจัดทำแผนต้องกำหนดหัวข้อของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยในแต่ละ
กิจกรรม ต้องระบุผู้รับผิดชอบ/คณะทำงานของกิจกรรมนั้น งบประมาณที่ใช้ ระยะเวลา
ดำเนิน การ วิธีการวัดผล รวมทั้งรายละเอียดตามข้อ 5.4.1 – 5.4.4

4. พิจารณากิจกรรมที่กำหนดขึ้นว่าจะต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานระบบ
ด้านยาเสพติด รวมทั้งนโยบายของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น

5. กิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นนั้น ได้มีการสำรวจความเห็นและความคาดหวัง
จากกลุ่ม เป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ

6. เสนอขออนุมัติแผนงานและงบประมาณต่อผู้บริหารสถานศึกษา

7. การจัดทำแผนนั้น ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นและได้รับอนุมัติก่อนที่จะนำไป
ปฏิบัติ

กล่าวโดยสรุปว่า สถานศึกษาโดยผู้รับผิดชอบซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร
ต้องจัดทำแผนงานประจำปีเพื่อดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติด มีแนวทางดังนี้ (1) กำหนด
รูปแบบโครงการ (2) กำหนดปริมาณงานในโครงการ 3. การจัดทำแผนต้องกำหนดหัวข้อของ
กิจกรรมที่จะดำเนินการ (4) พิจารณากิจกรรมที่กำหนดขึ้นว่าจะต้องสอดคล้องกับเกณฑ์
มาตรฐานระบบด้านยาเสพติด (5) สำรวจความเห็นและความคาดหวังจากกลุ่มเป้าหมายที่
เข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ (6) เสนอขออนุมัติแผนงานและงบประมาณต่อผู้บริหารสถานศึกษา
(7) การจัดทำแผนนั้น ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นและได้รับอนุมัติก่อนที่จะนำไปปฏิบัติ

ดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม (Do)

1. ผู้รับผิดชอบแต่ละแผนงานต้องดำเนินงานตามวิธีการและระยะเวลาที่
กำหนดไว้

2. มีการประชุมผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อจัดเตรียมขั้นตอนต่างๆ
มอบหมายงานชี้แจงผู้ร่วม งานให้เข้าใจถึงวิธีการดำเนินงาน เป้าหมาย งบประมาณ การ
บันทึกผล การทบทวนแผนงาน และการประเมินผลแผนงานนั้น

3. มีการบันทึกผลการดำเนินงานและการวัดผลที่ชัดเจน สามารถใช้เป็น
หลักฐานอ้างอิงเพื่อตรวจสอบภายหลังได้

ดังนั้นการดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม (Do) ดังนี้คือ 1) ผู้รับผิดชอบ
แต่ละแผนงานต้องดำเนินงานตามวิธีการและระยะเวลาที่กำหนดไว้ 2) มีการประชุม
ผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อจัดเตรียมขั้นตอนต่างๆ มอบหมายงานชี้แจงผู้ร่วม งานให้เข้าใจ
ถึงวิธีการดำเนินงาน เป้าหมาย งบประมาณ การบันทึกผล การทบทวนแผนงาน และการ
ประเมินผลแผนงานนั้น 3) มีการบันทึกผลการดำเนินงานและการวัดผลที่ชัดเจน สามารถใช้
เป็นหลักฐานอ้างอิงเพื่อตรวจสอบภายหลังได้

ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)

1. ผู้รับผิดชอบนโยบายและผู้รับผิดชอบแผนงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
2. ผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารสถานศึกษาจะทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานทุกแผนงานที่ได้มีการดำเนินการ โดยตรวจสอบขั้นตอนการปฏิบัติงาน การใช้ทรัพยากรและงบประมาณ ผลการดำเนินงาน แล้วสรุปผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ

จะเห็นว่า การประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) 1) ผู้รับผิดชอบนโยบายและผู้รับผิดชอบแผนงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร 2) ผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารสถานศึกษาจะทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานทุกแผนงานที่ได้มีการดำเนินการ โดยตรวจสอบขั้นตอนการปฏิบัติงาน การใช้ทรัพยากรและงบประมาณ ผลการดำเนินงาน แล้วสรุปผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ

การวิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข (Action)

1. ผู้รับผิดชอบนโยบายและผู้รับผิดชอบแผนงาน ร่วมกับผู้ร่วมงาน จะต้องดำเนินการวิเคราะห์ผลการประเมินและตรวจสอบทั้งจากผู้ตรวจสอบภายในและจากกลุ่มของตนเองเพื่อสรุปปัญหาและค้นหาสาเหตุต่าง ๆ ของปัญหา
2. เมื่อทราบปัญหาและสาเหตุแล้ว ให้กำหนดวิธีการในการดำเนินงานใหม่ นำเสนอผู้บริหารซึ่งจะนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป (ดาบตำรวจวิชัย กันธินาม 2556 : 18-20)

กล่าวโดยสรุป การวิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข (Action) ดังนี้ 1. ผู้รับผิดชอบนโยบายและผู้รับผิดชอบแผนงาน ร่วมกับผู้ร่วมงาน จะต้องดำเนินการวิเคราะห์ผลการประเมินและตรวจสอบทั้งจากผู้ตรวจสอบภายในและจากกลุ่มของตนเองเพื่อสรุปปัญหาและค้นหาสาเหตุต่าง ๆ ของปัญหา 2. เมื่อทราบปัญหาและสาเหตุแล้ว ให้กำหนดวิธีการในการดำเนินงานใหม่ นำเสนอผู้บริหารซึ่งจะนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป

สรุป

แนวทางป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งได้นำเสนอเนื้อหาโดยละเอียดไปแล้วนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้ จากแนวคิดในด้านการบริหารจัดการดังกล่าว มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หลักการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญได้แก่ 1. การวางแผน (Planning) 2. การดำเนินงาน (Acting) 3. การประเมินผล (Evaluating) และอิทธิพลของครอบครัวนั้นมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กเป็นอย่างมาก ครอบครัวถือว่าเป็นสถาบันแรกที่สร้างบุคลิกภาพ (Personality) ให้แก่เด็กพร้อมกับสร้างวัฒนธรรมย่อย (Sub-culture) ขึ้นมา และในครอบครัวที่พ่อแม่ไม่มีศีลธรรมติดยาเสพติด ติดสุรา มีอาชีพอาชญากรรม เมื่อเด็กเติบโตก็จะกล้าฝ่าฝืนกฎหมายขณะเดียวกันเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ไม่มีระเบียบวินัย ไม่ดูแลกวดขัน ปลอ่ยให้ทำอะไรโดยอิสระ เด็กก็จะละเลยในพฤติกรรมการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นต้นส่วนแนวความคิดในการกิจการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้น แต่ละกองบัญชาการต่างมีแนวทางตามภารกิจของหน่วยที่แตกต่างกันไป อาทิ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน จะรับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามแหล่ง ลักลอบผลิตหรือปลูกพืชเสพติด กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดจะรับผิดชอบในการ สืบสวนปราบปรามแหล่งผลิต ขบวนการและช่วยงานการค้ายาเสพติดนายทุนและผู้ให้การสนับสนุนการค้ายาเสพติด ตำรวจภูธรภาค 1-9 รับผิดชอบการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิด ผู้เสพ ผู้จำหน่ายรายย่อย ผู้จำหน่ายรายสำคัญในพื้นที่ เป็นต้น

สำหรับแนวคิดและทฤษฎีการป้องกันและควบคุมปัญหาเสพติด ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญและก่อให้เกิดปัญหาตามมาต่อเยาวชนโดยเฉพาะเยาวชนที่กำลังศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานอสาการศึกษา สภาการศึกษาไทย จึงได้จัดทำ "โรงเรียนต้นแบบมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด" ขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลายขึ้นไป ได้กวดขันนักเรียนของตนให้ห่างไกลจากยาเสพติด และทางสำนักงานอสาการศึกษา สภาการศึกษาไทยยังได้จัดทำ "มาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด (Qualifications for Anti-Drug Policy หรือ QAD)" ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษานำไปบริหารจัดการกิจกรรมต้านยาเสพติดให้มีประสิทธิผลต่อไป ซึ่งทางสถานศึกษาโดยผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารต้องจัดทำแผนงานประจำปีเพื่อดำเนินกิจกรรมต้านยาเสพติด มีแนวทางดังนี้

สถานศึกษาโดยผู้รับผิดชอบซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหารต้องจัดทำแผนงานประจำปีเพื่อดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติด มีแนวทางดังนี้ (1) กำหนดรูปแบบโครงการ (2) กำหนดปริมาณงานในโครงการ 3. การจัดทำแผนต้องกำหนดหัวข้อของกิจกรรมที่จะดำเนินการ (4) พิจารณากิจกรรมที่กำหนดขึ้นว่าจะต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานระบบด้านยาเสพติด (5) สำรวจความเห็นและความคาดหวังจากกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ (6) เสนอขออนุมัติแผนงานและงบประมาณต่อผู้บริหารสถานศึกษา (7) การจัดทำแผนนั้น ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นและได้รับอนุมัติก่อนที่จะนำไปปฏิบัติและดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม (Do) จากนั้นก็มีการประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) จนมาถึงการวิเคราะห์ผลและกำหนดแนวทางเพื่อการปรับแก้ไข (Action) ให้กำหนดวิธีการในการดำเนินงานใหม่ นำเสนอผู้บริหารซึ่งจะนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- โกศล ทองนพเก้า.(2550). “การศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดอ่างทอง”. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชินภัทร สารสิน,(2544). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน : กรณีศึกษากองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด”, ปริญญานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดาบตำรวจวิชัย กันธินาม.(2556). แนวทางการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรเสนางคนิคม อำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ. สารนิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต,บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2551). *หลักรัฐประศาสนศาสตร์ : แนวคิดและกระบวนการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- Sutherland, Edwin H. (1974). *Criminology*. 9th ed. Philadelphia: Lippincott.